ZŠ STAŇKOV

Základní škola Staňkov,

okres Domažlice, příspěvková organizace

Komenského 196, 345 61 Staňkov

Zpráva k projektu Pomáháme školám k úspěchu

Září – říjen 2015

Obsah

1 Akce školy v rámci projektu 4

1.1 Výjezd do Monínce 4

1.2 Návštěva ze Základní školy Tomáše Šobra Písek 5

1.3 Návštěva Základní školy Zdice 7

2 Vytvoření týmů 9

3 Spolupráce s asistentkami 9

3.1 Postřehy Ivy Holečkové - práce asistentky a párové učitelky 10

3.2 Postřehy Katky Valečkové – práce pedagogické asistentky 11

3.3 Postřehy některých učitelů – spolupráce s asistentkou 12

4 Interní sdílení – zpráva Soni Votrubové 13

4.1 Google dokumenty, elektronická nástěnka školy 14

4.2 Porady, předmětové sekce, hospitace a párová výuka 15

4.3 Sdílení mezi školami 16

5 Spolupráce s pedagogikou konzultantkou 16

5.1 Spolupráce vedení s pedagogickou konzultantkou 16

5.2 Spolupráce učitelů s pedagogikou konzultantkou 16

5.3 Zpráva pedagogické konzultantky Jany Šístkové 18

6 RWCT 19

6.1 Zpráva lektorky Jany Pluhařové 19

6.2 Zkušenosti se zaváděním kritického myšlení do výuky 19

7 Výuka matematiky podle metody profesora Hejného 20

7.1 Zkušenosti se zaváděním Hejného matematiky 20

7.2 Postřehy J. Pluhařové - výuka ve 4. třídě 20

7.3 Postřehy L. Jedličkové - Rozvoj matematických dovedností 21

7.4 Postřehy V. Hlaváčkové – Hejného matematika v 1. třídě 22

8 Školní družina - Mimovýukové aktivity 22

8.1 Spolupráce ŠD s pedagogickou konzultantkou Janou Šístkovou.....22

8.2 Nabídka sportovních aktivit v uzavřené hodině – vybíjená, řetězec, posilování a protahování s míčem, cvičení s overballem.....23

9 Plán na další dva měsíce 24

1 Akce školy v rámci projektu

1.1 Výjezd do Monínce

25. 8. 2015 jsme všichni pedagogičtí pracovníci ze ZŠ Staňkov odjeli na třídenní úvodní akci, která se týkala projektu PŠU. Krátce před polednem nás přivítali organizátoři v hotelu Monínec.

Po obědě jsme se sešli k prvním aktivitám, které jsme zahájili slavnostním přípitkem.

V úvodu jsme se seznámili s cíli projektu a se školami již zapojenými do projektu. Během dne jsme získali konkrétnější představu o práci asistenta pedagoga, pedagogického konzultanta a dozvěděli jsme se mnoho nového o párové výuce. Večer jsme měli možnost účastnit se promítání vyučovací hodiny přírodovědy, kde byly využity různé formy práce během výuky. Velice přínosná byla naše následná diskuse.

Druhý den dopoledne jsme se seznámili s tím, co jsou POPR a PPRŠ, co obsahují, jaký je jejich význam a jak je vypracovávat. Odpoledne přijeli zástupci zdické školy a předali nám své zkušenosti.

Poslední den jsme měli prostor, abychom se mohli zamyslet, jaké máme priority a jakým směrem se chceme vydat.

Akce probíhala v pěkném prostředí, pomohla ke sblížení našeho kolektivu.

zapsala I. Brožovská, foto J. Hamadejová

1.2 Návštěva ze Základní školy Tomáše Šobra Písek

V pondělí 14. září k nám zavítali na návštěvu čtyři kolegové ze ZŠ Písek. Tato škola je stejně jako naše nováčkem v projektu PŠU, proto jsme uvítali možnost seznámit s panem ředitelem Volfem a kolegyněmi ze školy, která je v projektu ve stejné pozici jako naše. Po prohlídce školy jsme sdíleli první dojmy z projektu a také z výjezdu do Monínce, probrali jsme naše představy, cíle i obavy, jak projekt dobře zvládnout a využít co nejlépe pro žáky i pedagogy. Pak jsme kolegům nabídli návštěvu ve dvou hodinách na 1. stupni ve výuce dle metod RWCT.

Po obědě jsme dlouho debatovali, jak jednotlivé aktivity projektu připravit, na co je dobré se zaměřit, jaké jsou společné cíle, v čem jsou si obě školy podobné, čím se liší. Na závěr jsme se rozloučili s tím, že co nejdříve návštěvu oplatíme a rádi se seznámíme s píseckou školou.

Setkání bylo příjemné, s kolegy jsme našli rychle společnou řeč

zapsala J. Suchá, foto ZŠ Písek

1.3 Návštěva Základní školy Zdice

Ve středu 14. 10. 2015 se naše škola vydala na další z řady inspirativních setkání konaných v rámci projektu PŠU. Tentokrát jsme navštívili své kolegy ze ZŠ Zdice. Ve Zdicích na nás čekaly milé tváře, které se nám pokusily zpříjemnit den a předat zkušenosti ze své praxe. Předem si učitelé vybrali dvě ukázkové hodiny, které je zajímaly. Hned po krátkém představení školy a po milém občerstvení si nás učitelé rozebrali do svých hodin. Měli jsme možnost navštívit hodiny přírodopisu, zeměpisu, dějepisu, českého a anglického jazyka a matematiku na 2. stupni, matematiku podle metody profesora Hejného, badatelsky orientovanou výuku v přírodovědě a prvouce, klasickou matematiku a český jazyk na 1. stupni. Mohli jsme tedy zhlédnout modely vyučování s využitím E–U–R, metodu kritického myšlení, párovou výuku, výuku s asistentem, badatelskou výuku a metodu prof. Hejného v matematice. Získali jsme nové pohledy na vyučování našich předmětů, nové nápady do výuky a nové milé kolegy. Bylo velmi zajímavé zjistit, jak to dělají jinde, vždyť všichni chceme totéž. Pohodové, zajímavé hodiny a žáky, které naše hodiny baví a které jsme schopni něčemu naučit.

Hodina přírodopisu v 9. B – téma: Prvky

Hodina zeměpisu v 6. ročníku – Téma: Určování zeměpisné polohy, hodina s pedagogickou asistentkou

Inspirovala nás i úžasná výzdoba učebny přírodopisu – práce žáků

zapsala I. Brožovská, foto J. Hamadejová

2 Vytvoření týmů

V září jsme se rozhodli vymezit si volný čas na projekt jeden den v týdnu. Učitelé mají nastavené svoje aktivity tak, aby mohli středeční odpoledne věnovat aktivitám projektu. V tyto dny se scházely i týmy, které si vytvořili dle svého zájmu sami pedagogové. Na nástěnku ve sborovně, která slouží účelům projektu a kde mají svůj rozvrh i asistentky, jsme vyvěsili nabídku týmů. Učitelé si mohli vybrat, do kterého týmu se chtějí zařadit, případně si vytvořit další tým, který nebyl v původní nabídce. Vznikl tak tým RWCT, Hejného matematiky, tým zabývající se párovou výukou a spoluprací s asistentkami, tým zabývající se akcemi v rámci projektu, skupina zaměřená na interní sdílení mezi učiteli. Zvláštní tým vytvořily vychovatelky školní družiny. Týmy zpracovávaly jednotlivé části této zprávy. Někteří učitelé jsou členy více týmů.

3 Spolupráce s asistentkami

Získat asistentku na druhý stupeň nebyl problém, podařilo se nám domluvit se na spolupráci s naší bývalou žákyní, nyní studentkou 4. ročníku PF Plzeň, obor Čj-Aj Katkou Valečkovou. Takže jsme sázeli na jistotu, protože Katku si pamatujeme jako chytrou, příjemnou a aktivní dívku. Že je naše volba dobrá, se ukázalo hned v září, kdy s námi Katka začala spolupracovat. Velmi rychle se zapojila do práce, všichni učitelé, kteří Katku do svých hodin pozvali, ji chválí. Protože Katka nemohla vzít kvůli studiu celý úvazek, část úvazku asistentky jsme dali naší kolegyni Ivě Holečkové, která v tomto roce pracuje na snížený úvazek jako učitelka angličtiny především u mladších žáků. Iva vytudovala speciální pedagogiku, takže se jako párová učitelka věnuje při hodině hlavně žákům, kteří potřebují pomoci, aby práci zvládli. Díky Katce a Ivě jsme obsadili jeden úvazek asistentky, ale pořád nám chyběla ještě jedna asistentka. Chtěli jsme ideálně studentku učitelství 1. stupně ZŠ, která by u nás výhledově, pokud by se osvědčila, zůstala pracovat jako učitelka 1. stupně. Zjistili jsme ale, že sehnat takovou asistentku bude velmi obtížné. Přestože jsme zveřejnili několik inzerátů, obrátili se na plzeňskou pedagogikou fakultu, požádali o pomoc naši pedagogickou konzultantku, nepodařilo se nám asistentku sehnat. Problém je, že pedagogická fakulta neotvírá studium učitelství 1. stupně každý rok, takže studujících je nedostatek. Kromě toho většina zájemců byla z Plzně a po zjištění, jak daleko by museli dojíždět, místo odmítli.

Dvě absolventky PF z Domažlic, které se nám podařilo kontaktovat, nakonec sehnaly místo učitelky na jiné škole, takže z domluvené spolupráce sešlo. Teprve v polovině října se nám podařilo sehnat studentku učitelství 1. stupně z Domažlic Terezu Jaklovou. Terezka studuje dálkově, proto mohla vzít celý úvazek asistentky. Zatím u nás pracuje krátce, ale zdá se, že se nám přes počáteční nezdary podařilo vybrat dobře. Terezka je samostatná, aktivní a velmi se snaží být kolegům v hodinách užitečná. Všechny asistentky mají vytvořený rozvrh svých volných hodin, kam se mohou učitelé zapisovat. Své rozvrhy sdílejí s ostatními pedagogy také prostřednictvím cloudového prostředí Google.

zapsala J.Suchá

3.1 Postřehy Ivy Holečkové - práce asistentky a párové učitelky

V září jsem se sžívala s novou rolí pedagogické asistentky a snažila se spolu s kolegyněmi najít optimální varianty spolupráce. Tento proces byl pro mne opravdu náročný, protože počet hodin, které mohu nabídnout, je malý a ne všem jsem mohla vyhovět podle jejich přání a potřeb. Zároveň bych chtěla poděkovat kolegyním, které mne hned na začátku září „povolaly k práci s jejich třídami“, protože to pro mě bylo velmi inspirující.

Jako asistentka jsem navštívila v září 15 vyučovacích hodin. Samozřejmě, že se ve všech nejednalo o párovou výuku, ale u všech těchto hodin mám pocit, že měly smysl. Ať už se jednalo o individuální pomoc nebo skupinovou práci, zpětná vazba od dětí byla pozitivní.

Příklady spolupráce:

1. B - Párová výuka čtení. Snažíme se dát prostor všem dětem, jsou šťastné, že se vícekrát dostanou ke slovu a i my máme větší možnost pro korekci.

2. A,B - Práce se skupinou integrovaných žáků. S Hankou a Dančou se pravidelně domlouváme, co by které dítě potřebovalo procvičit. Čteme jednodušší texty a pracujeme na úkolech, kde hravou formou procvičujeme problematické jevy. Děti mají šanci zažít úspěch.

3. B - Půlené hodiny – čtenářská dílna. Poznámka: děti samy si tyto hodiny označily jako „veselé čtení“.

5. A,B - Práce se skupinou integrovaných žáků. Brainstorming, myšlenkové mapy., jednodušší texty, vyhledávání informací z textu.

Těším se na spolupráci s dalšími třídami. Na říjen máme připravené projektové vyučování v 1. A (Perníková chaloupka) a ráda bych uskutečnila anglicko-český projekt na téma HALLOWEEN.

3.2 Postřehy Katky Valečkové – práce pedagogické asistentky

Coby asistentka pedagoga jsem již navázala spolupráci s několika učitelkami a učiteli z prvního i druhého stupně. S některými spolupracuji pravidelně, s jinými jsme teprve na začátku, ale celkově si myslím, že role asistenta byla na naší škole přijata pozitivně a kolegové se mnou rádi spolupracují.

Český jazyk – Nejčastěji spolupracuji se Soňou Votrubovou, kde si většinou děti nahodile rozdělíme do skupin a já pomáhám skupinám, které během práce narazí na problém. Myslím si, že žáci mou přítomnost oceňují, pracují aktivněji. Ráda bych v budoucnu zkusila učit se Soňou párově. Také jsem měla možnost podílet se na několika hodinách Miriam Augustinové. V těchto hodinách obvykle obcházím třídu a snažím se pomoci jednotlivcům, kteří si neví rady, případně provádím zápis na tabuli. S Lucií Vlčkovou jsme si připravily hodinu sestavenou v modelu E-U-R a myslím si, že byla zdařilá, neboť se nám podařilo zapojit každého žáka. S Marií Roubalovou jsem spolupracovala na hodině mluvnice zaměřené na předpony s/z. Zde jsem se snažila asistovat pomalejším žákům.

Anglický jazyk – Pravidelně docházím do hodiny AJ2 k Lucii Boudové, kde je opravdu rapidní rozdíl ve schopnostech žáků. Věnuji se žákům, kteří jsou slabší, pomalejší. Jak je vidět z jejich výsledků, velmi jim pomáhá individuální přístup a pomalejší tempo, kterého se spolu držíme.

Matematika – Velmi často asistuji také v hodinách matematiky u Lenky Jedličkové. V nich funguji jako asistent, obcházím tedy třídu a pomáhám a vysvětluji danou problematiku žákům, kteří si nevědí rady. Myslím si, že žáci oceňují možnost říci si o

pomoc, aniž by vyrušili spolužáky. Navazuji také spolupráci s Miroslavou Budínovou na prvním stupni. Zde jsem asistovala zatím pouze na jedné hodině, děti tedy nebyly na mou přítomnost zvyklé a zpočátku působily rozpačitě, ale posléze se uvolnily a obracely se na mě s dotazy.

Německý jazyk – Na hodinách německého jazyka asistuji pravidelně u Petry Fazekašové, kde pomáhám s pomůckami a zápisem na tabuli. Německý jazyk neovládám natolik, abych se mohla podílet na vedení hodiny, nicméně snažím se žákům radit například při skupinových pracích. Rovněž jsem dvakrát spolupracovala s Monikou Kudelovou.

Přírodopis – Měla jsem možnost asistovat zatím pouze na jedné hodině přírodopisu, a to u Ivany Brožovské. Část třídy pracovala s mikroskopy, druhou část žáků jsem vedla já a pracovali jsme s textem. Hodinu jsme s Ivanou zhodnotily jako zdařilou, dětem se líbila.

Informatika – Asistovala jsem na hodině informatiky u Miloslava Khase, kde jsem pomáhala žákům, kteří si nevěděli rady. Učitel mou přítomnost velmi ocenil, hodina plynula lepším tempem a stihlo se více práce.

3.3 Postřehy některých učitelů – spolupráce s asistentkou

M. Roubalová - Při hodině českého jazyka jsem spolupracovala s asistentkou K. Valečkovou. Procvičovala jsem předpony s/z. Učivo je náročné pro žáky 5. ročníku, volily jsme různé formy a metody práce, aby žáci pracovali s chutí (soutěže, hry). V roli hlavního učitele jsme se střídaly. Byla to první hodina s asistentkou, ale myslím si, že zdařilá, protože Katka studuje český jazyk na PF, učivo je jí blízké a dětem dokázala dobře poradit a pomoci.

M. Budínová - Dohodla jsem si spolupráci s asistentkou K. Valečkovou. Měly jsme hodinu matematiky, procvičovaly jsme učivo 5. ročníku a žáci řešili rovnice a slovní úlohy. Předem jsme si dohodly role, Katka pomáhala slabším žákům, věnovala se práci ve skupinách, dovysvětlovala zadání. Spolupráce s ní byla velmi dobrá, dětem se hodina líbila a už jsem se dohodla na dalších společných hodinách.

L. Vlčková - Měla jsem možnost spolupracovat s asistentkou Katkou Valečkovou. Jelikož mám ve třídě deset dětí s IVP, velmi jsem tuto spolupráci uvítala. Katka mi asistovala v hodině slohové výchovy v 6. B. Téma hodiny bylo: jednoduché komunikační žánry – vzkaz a inzerát. S Katkou jsme se dohodly, že hodinu povedeme v duchu kritického myšlení, konkrétně jsme vycházely z třífázového cyklu učení E-U-R (evokace-uvědomění-reflexe). Během celé hodiny mi byla Katka velmi nápomocna. Rozdělovala úkoly, vysvětlovala zadání nebo také pomáhala pomalejším žákům s pochopením. Společně jsme žákům modelovaly příklady, pomocí nichž lépe pochopili, co se po nich žádá. Dále také dohlížela na skupinovou práci a pomáhala žákům při tvorbě vlastních vzkazů a inzerátů.
Myslím si, že se hodina povedla. Snažily jsme se maximálně zapojit všechny žáky. Toho bylo docíleno právě tím, že je zde možnost spolupráce s asistentkou.

P. Fazekašová - S asistentkou Katkou Valečkovou spolu pravidelně pracujeme při hodinách německého jazyka. Při hodinách mi velmi pomáhá hlavně při skupinové práci žáků nebo při jejich samostatné práci. Velice nápomocna mi bývá při realizaci nejrůznějších her a aktivit, pomocí kterých s žáky procvičujeme a opakujeme nejen gramatiku, ale i slovní zásobu a spoustu dalších věcí. Spolupráce s asistentkou je pro všechny přínosná a jsem s ní spokojená.

4 Interní sdílení – zpráva Soni Votrubové

Interní sdílení je proces velmi důležitý, a to nejen ve školském systému. Uvědomujeme si, že sdílení nejen informací samých, ale i zkušeností, znalostí, schopností a dovedností je pro práci pedagoga velmi důležité. Tato zmiňovaná potřeba propojování informací se dnes přímo váže na kvalitní pedagogickou praxi, z tohoto důvodu efektivní sdílení považujeme za proces stěžejní. Ovšem neopomíjíme i důvody jiné, a to zejména efektivitu a pružnosti - pokud je toto sdílení prováděno prostřednictvím internetové sítě.
Z hlediska provozního i profesního oceňujeme pružné sdílení informací týkajících se chodu školy prostřednictvím Google dokumentů, dalším typem, kterému se budeme věnovat, je interní sdílení v rámci předmětových sekcí (tedy diskuze oborové

nevyjímaje diskuze mezioborové pořádané v rámci mezipředmětových vztahů), porad i hospitací.

Práce je rozdělena do dvou oddílů. V prvním oddílu se budeme věnovat internímu sdílení, jež je uskutečňováno pomocí internetové sítě, druhý oddíl je věnován internímu sdílení, jež se uskutečňuje v rámci diskuzí (např. porady, schůze, předmětové sekce aj.), z nichž je následně pořizován sumarizující poznámkový aparát dostupný všem kolegům na pracovišti, popřípadě je na vyžádání u paní ředitelky či paní zástupkyně. Většina dokumentů, které jsou shromažďovány u vedení školy, jsou dnes již digitalizovány, a tak i případná práce s nimi je snazší a jejich přenos je takřka okamžitý.

V poslední řadě bychom se chtěli věnovat sdílení, jež je prováděno mezi školami. Vzhledem k tomu, že se jedná pro nás o zkušenost novou, zápis z tohoto způsobu sdílení nebude nikterak rozsáhlý, leč doufáme, že v příštích několika zprávách tento oddíl na základě nově získaných zkušeností i materiálů, z nichž bychom mohli pro práci čerpat, rozpracujeme obšírněji.

4.1 Google dokumenty, elektronická nástěnka školy

Google účet byl na naší základní škole zřízen již v loňském roce, letos se ale jeho využívání stalo ještě efektivnějším. Většině z nás se velmi osvědčilo v tomto prostředí pracovat. Jedná se o efektivní, jednoduchý a velmi rychlý způsob sdílení. Každý učitel má možnost sledovat nejen své plánované činnosti, ale má možnost sledovat i činnosti svých kolegů. Tato obecná informovanost je zužitkovatelná v případech, kdy nás např. zajímají obsahy vypisovaných činností, konkrétně se tedy můžeme doptávat u osob, jichž se aktivity týkají. Jednoduše řečeno máme přehled, kdo se z kolegů o co zajímá, a s touto informací můžeme nadále pracovat.

V prostředí Google účtu můžeme využívat i tzv. Google disk. Ten je využíván pedagogy poměrně aktivně. Na disku máme možnost opět velmi jednoduše a rychle sdílet dokumenty s osobami, s nimiž chceme, popřípadě je můžeme sdílet i s celým učitelským sborem. Snadno zde můžeme ukládat své přípravy, zprávy ze školení či jiné materiály výukové i vzdělávací. Na vše můžeme snadno reagovat, dokumenty upravovat, komentovat, sdílet dál. V tomto školním roce zde najde každý pedagogický pracovník složku PŠU, ve které jsou veškeré dokumenty a informace týkající se projektu. Pedagogičtí pracovníci mohou sledovat změny související s chodem školy –

tedy změny např. rozvrhové, změny dohledů, pořádané akce, exkurze, školení i projekty, rozvrhy asistentek a konzultační hodiny pedagogické konzultantky.

Stejně tak je tomu s kalendářem, v němž je sice možnost sdílet pouze plánované akce, toto sdílení však šetří všem čas, nemusíme si nic složitě individuálně poznamenávat.

Elektronická nástěnka školy slouží i rodičům a žákům, učitelé do tohoto prostředí mohou vkládat reportáže a fotografie z pořádaných akcí, mohou do připravených záložek připravovat žákům vzdělávací materiály. Rodiče a žáci jsou zde informováni o rozvrhových změnách i plánech v nejbližších měsících.

4.2 Porady, předmětové sekce, hospitace a párová výuka

V pravidelně stanovených dnech se scházíme v prostorách sborovny, abychom projednali veškeré záležitosti související s chodem školy. Tyto porady jsou vedeny paní ředitelkou. Všichni se máme možnost vždy vyjádřit, případně se doptat, z porad jsou pak následně pořizovány záznamy, které jsou nám k dispozici ve sborovně. Pokud se tedy někdo porady nemůže zúčastnit, má možnost přečíst si sumarizující zápis.

Zasedání předmětových sekcí se uskutečňuje taktéž pravidelně, avšak proti výše zmiňovaným poradám v nižších frekvencích. Na těchto zasedáních probíráme s kolegy nejen nově získané znalosti např. ze školení, ale sdílíme i své zkušenosti přímo z výuky v konkrétních třídách, projednáváme struktury tematických plánů, plánujeme různé akce, exkurze i kurzy a projekty. Výměna konkrétních zkušeností kolegů je vždy velmi obohacující. Věříme, že v tomto školním roce budou schůzky předmětových sekcí věnovány také společnému sdílení (párová výuka, spolupráce s asistentkami, zavádění nových metod výuky…).

Jakási obdoba výše zmiňovaných sekcí se odehrává takřka denně v prostorách sborovny samé. Vzhledem k tomu, že většina z nás sídlí právě ve sborovně, časté interakce jsou nevyhnutelné. Komunikační střety s kolegy, s nimiž bychom se běžně v rámci pracovní doby nepotkali, jsou velmi cenné a inspirativní. Často se jedná o postřehy zkušených spolupracovníků, které jsou pro naše další působení s dětmi podstatné. Přestáváme řešit žákovo působení pouze v našich předmětech, ale máme možnost se o jednotlivých dětech dozvídat více. Tento komplexní obraz bývá vhodný při snaze o dodržování individualistického přístupu k našim žákům.

Taktéž hospitace bývají přínosné. Vedení školy navštěvuje výuku většinou na pozvání pedagoga, následně dochází v ředitelně k detailnímu rozboru hodiny, kdy je

vyučujícímu nabízen i jiný úhel pohledu na např. organizační formy, metody a typy výuky.

Návštěvy v hodinách bývají realizovány i mezi učiteli samými. Chodíme se tak inspirovat ke kolegům, mnohdy objevujeme nové metody a formy práce.

Obdobnou přínosnou formou sdílení je i párová výuka, která je v tomto školním roce v podstatě novinkou. Nyní je tato forma výuky díky pedagogickým asistentkám velmi oblíbená. Chválí si ji nejen učitelé, ale především ji kladně oceňují žáci.

4.3 Sdílení mezi školami

Tento typ sdílení je pro naši školu od letošního roku novým. Setkáváme se se školami zapojenými v projektu PŠU, inspirujeme se jejich zkušenostmi. Díky tomu, že můžeme číst jejich pravidelné zprávy, dostávají se nám do rukou informace, které bychom jen těžko čerpali pouze z našich řad. Jelikož jsme všichni zapojeni do jednoho velkého projektu i toto sdílení se dá tedy považovat za sdílení interní.

5 Spolupráce s pedagogikou konzultantkou

5.1 Spolupráce vedení s pedagogickou konzultantkou

Vedení se schází s Janou Šístkovou pravidelně každý čtvrtek od deseti hodin. Probíráme aktivity projektu, práci týmů a asistentek, řešíme i záležitosti týkající se života ve škole. Přínosem pro nás je Janin vhled do chodu školy, který je díky jejímu odstupu a nadhledu pro nás velmi cenný. Jana se účastní i pravidelných provozních porad, jednání týmů, ale třeba i schůzek vedení s vychovatelkami školní družiny či s asistentkami.

zapsala J.Suchá

5.2 Spolupráce učitelů s pedagogikou konzultantkou

Milan Khas - Pedagogická konzultantka působí v naší základní škole od začátku letošního školního roku. Již při našem prvním setkání bylo patrné, že Jana Šístková je nejen zkušený učitel, ale také lektor, mentor a kouč v jedné osobě. Provází nás projektem a přináší mnoho velmi cenných rad také v rámci začínajícího projektu v naší škole. Po dobu minimálně pěti let bude oporou našeho pedagogického sboru, např. při

plánování rozvoje školy. Učitelům pomáhá reflektovat a zlepšovat jejich výuku i plánovat jejich profesní růst. Pracuje přímo u nás ve škole v úterý, ve středu a ve čtvrtek.

Ředitelce školy ani vedení projektu by neměla poskytovat žádné hodnotící informace o učitelích, ani o škole. Mělo by se jednat především o službu a pomoc pro pedagogy naší školy. Jejím úkolem není podbízení se, ale je vždy připravena poskytnout své dosavadní zkušenosti a vlastní know-how. Nejsem si ale jistý, zda ji takto zatím vnímají všichni členové pedagogického sboru. Moje osobní zkušenost s Janou Šístkovou je velmi dobrá. Nesnaží se zahrnout pedagogy přehnaným množstvím rad a podnětů, jak zlepšovat výuku, neshazuje učitele nebo nekritizuje jejich práci. Domnívám se, že by tuto zkušenost měl získat každý, aby se o úloze pedagogické konzultantky přesvědčil sám. Jsem přesvědčený, že doba pěti let je dostatečně dlouhá na to, aby o své úloze přesvědčila i ty největší skeptiky. Přál bych si, aby tato doba byla co nejkratší.

Eva Kociánová - Jelikož jsem začínající učitelkou, v prvním měsíci jsem se snažila zejména zorientovat v běžném chodu školy a sžít se s žáky. Svou práci průběžně konzultuji s naší pedagogickou konzultantkou Janou Šístkovou, která mi pomáhá rozehnat mnou počáteční pedagogickou nejistotu. V samotné výuce považuji za velice důležité, aby informace nepřicházely pouze ode mne, ale hlavně od žáků samotných. A protože v geografii jsou nejčastějším zdrojem informací mapy, tabulky a grafy, kladu důraz zejména na jejich porozumění a schopnost nacházet v nich potřebné informace, tedy na nelineární čtení.

Dále se do hodin snažím za pomoci konzultantky zařazovat skupinovou práci, kooperaci a metody kritického myšlení. Bohužel mám poněkud problém s časovým odhadem. Těmito metodami často strávím více času, než jsem původně očekávala. Následně tedy musím učivo „dohánět“. Také narážím na velké rozdíly mezi jednotlivými třídami. Například metodu Experti, kterou mi poradila pedagogická konzultantka, jsem aplikovala v sedmé a deváté třídě. V sedmé třídě proběhla celá aplikace bez komplikací, kdežto v deváté třídě byl problém s vytvořením záchytných poznámek při studování předloženého textu. Vzhledem k tomu, že se jednalo vždy jen o kratičký odstavec, žáci si jej prakticky celý přepsali a následně vytvořené poznámky ostatním stroze přečetli. Ačkoli jsem se takové počínání snažila korigovat, byla tato

snaha celkem marná. Jak se dostat z těchto úskalí mi radí právě naše pedagogická konzultantka.

5.3 Zpráva pedagogické konzultantky Jany Šístkové

Na úplném začátku bych rád poděkovala všem ve škole za milé přijetí mezi sebe. První týdny byly ve znamení osobních schůzek a vzájemného poznávání, které vlastně trvá stále. S většinou učitelů jsem se osobně potkala a povídali jsme si o tom, co by jim pomohlo v práci.

Během září se ve škole vytvořily pracovní skupiny podle zaměření, které se v budoucnu budou pravidelně setkávat a reflektovat svoji výuku ve vybrané oblasti (např. Hejného matematika na 1.st., metody RWCT…).

S vedením školy se na pravidelných poradách vzájemně informujeme o aktuálním dění ve škole, potřebách školy a sboru. V plánu máme připravit workshop, na kterém učitelé zmapují současnou situaci ve škole, na jehož základě si škola vytvoří svoje cíle do PPRŠ pro další roky.

Výzva 56 a čtenářské dílny zasáhly i paní učitelky v naší škole. S kolegyněmi, které se rozhodly se čtenářskými dílnami ve svých třídách začít a zatím nemají velké zkušenosti, se potkáváme a jednotlivé dílny plánuje a reflektujeme.

S asistentkou pedagoga se pravidelně setkáváme a reflektujeme její spolupráci s ostatními kolegy. Po prvním zkušebním období jsme se setkali i s vedením školy a na základě dosavadních zkušeností jsme nastavili pravidla pro spolupráci s asistenty, ale i technicko-organizační pravidla. Jedním z nich je, že asistenti i párová učitelka mají sdílený rozvrh na Google disku, kam se učitelé mohou zapisovat v případě potřeby.

S děvčaty ze školní družiny jsme diskutovaly o možnostech reorganizace jejich práce tak, aby obsah a náplň ŠD lépe vyhovovaly aktuálním potřebám dětí a jejich volbě činnosti. Obdivuji, s jakou chutí se pustily do ověřování změn a nezalekly se ani problémů, které se objevily. S radostí sleduji, jak konstruktivně se staví k problémům a mají chuť se dále seznamovat s metodami RWCT. Domluvily jsme si pravidelné setkávání v úterý dopoledne, kde se věnujeme principům práci s textem.

Na závěr bych chtěla říct, že se moc těším na další spolupráci se všemi kolegy, a děkuji jim za jejich otevřenost ke mně i k sobě.

6 RWCT

6.1 Zpráva lektorky Jany Pluhařové

Vzdělávací program Čtením a psaním ke kritickému myšlení (RWCT) mám tu čest využívat ve své výuce již asi 6 let. Za tuto dobu jsem se skutečně přesvědčila o nesporných výhodách konstruktivistického přístupu ve výuce žáků. Stále však cítím, že mám potřebu se dál v této oblasti vzdělávat, a tak každým rokem absolvuji několik nabízených kurzů pod zastřešením RWCT. Z každého kurzu pak mohu čerpat při plánování mé další výuky. A mé vynaložené úsilí (většinou víkendové) se pak těší na sklizeň dozrávajících plodů v prostorách školy.

Nebudu však zastírat, že začátky jsou vždy těžké. V současné době se snažím na své cestě za poznáním provést konstruktivismem žáky své nové kmenové 4. třídy a zároveň, díky umožněné párové výuce, se společně s učitelkami 2. tříd snažíme o totéž ve třídách druhých.

V loňském roce jsem se stala jednou z lektorek RWCT, čehož si velice vážím. Nyní působím jako lektorka kurzů ke čtenářským dílnám v rámci výzvy 56. Ráda bych, stejně jako v loňském roce, rozsévala semínka tohoto směru i mezi své kolegy, kteří o toto projevili zájem. Ke zvážení jsem nabídla základní kurz RWCT přímo v prostorách naší ZŠ.

6.2 Zkušenosti se zaváděním kritického myšlení do výuky

V prvních dvou měsících proběhla dvě setkání týmu – 30. 9. a 15. 10. 2015. První setkání se neslo spíše v duchu hledání společného směru, nejistoty a otázek. Kromě členů našeho týmu – Radka Bláhová, Iva Holečková, Hana Kozová, Monika Kudelová, Jana Zahálková a Jana Pluhařová – se sdílení účastnilo i vedení školy a pedagogická konzultantka, která nám podala pomocnou ruku k rozjezdu. Na setkání se začal formovat i společný cíl týmu – získat podporu formou vzdělávání v RWCT a následné začleňování myšlenky konstruktivismu do výuky s pozitivním dopadem na žáky.

Druhým setkáním prolínaly větší či menší úspěchy, ale i úskalí postupného zavádění „zatím“ izolovaných metod RWCT do výuky.

Těší mě nadšení všech zúčastněných a zájem o absolvování základního kurzu RWCT. Po vzájemné dohodě bylo stanoveno několik termínů ke kurzu RWCT. V současné

době probíhá zapisování zájemců z celého pedagogického sboru k jednotlivým termínům. Následně plánuji vybrat nejobsazenější termíny a v případě přetrvání zájmu kurz realizovat.

7 Výuka matematiky podle metody profesora Hejného

Na konci minulého školního roku jsme se rozhodli zkusit zavést výuku matematiky podle profesora Hejného. Nejprve jsme pro učitele prvního stupně a učitele matematiky 2. stupně objednali dva semináře, které pedagogy seznámily s základy této metody. Snažili jsme se učitele pro tuto metodu získat, ale nikoho jsme nechtěli k nové metodě nutit. Po úvodních seminářích se rozhodlo pět učitelek z 1. stupně a jedna z 2. stupně absolvovat letní školu, kde se s metodou blíže seznámí. Protože z letní školy přijely kolegyně nadšené a s chutí metodu vyzkoušet, začali jsme od nového školního roku učit matematiku touto metodou v pěti třídách 1. stupně a také v 6. ročníku na druhém stupni.

7.1 Zkušenosti se zaváděním Hejného matematiky

Jana Pluhařová - 1. setkání našeho týmu ve složení Jana Pluhařová, Lenka Jedličková, Hana Janská, Daniela Zámostná, Jiřina Vachtlová a Vladislava Čtveráčková se uskutečnilo 30. 9. 2015. Setkání se účastnilo i vedení školy a pedagogická konzultantka, která nám poskytla prvotní informace k naší společné spolupráci.

Tématem byly první postřehy s aplikováním Hejného metody, reakce žáků a některých rodičů. Žáci ve většině případů reagovali velice pozitivně a reakce rodičů byly spíše sporadické a většinou se omezovaly na obeznámení se s myšlenkou metody. Důležitým momentem k pozitivní komunikaci s rodiči byly třídní schůzky konané dne 30. 9. 2015, na kterých jsme zúčastněné rodiče informovali o principech Hejného matematiky.

Pozitivní vliv na naši práci bude mít jistě umožnění párové výuky ve druhých třídách, kde působí jako párová učitelka.

7.2 Postřehy J. Pluhařové - výuka ve 4. třídě

Na Hejného matematiku jsem se prakticky chystala celé letní prázdniny. Největším posunem pro mne byla bezesporu letní škola v Janovicích nad Úhlavou. Zde jsem si

udělala představu, jak se pustit do práce. Načerpala jsem inspirace a získala kolegy pro spolupráci. Za obrovskou výhodu jsem považovala konstruktivistický přístup ve výuce, který již delší dobu bohatě využívám zejména v naukových předmětech a v českém jazyce. Konečně jsem získala zkušenost, jak tento směr uplatnit i v hodinách matematiky. Jako velký problém jsem však vnímala mou neznalost třídy – začala jsem pracovat s novou třídou – a zakotvení začátku procesu do 4. třídy. Velice si vážím i občasné pomoci (rady) mé kamarádky, jedné z lektorek Hejného matematiky. Ještě celé září a značná část října se nesla, alespoň u mne, v duchu výroby manipulačních pomůcek pro jednotlivá prostředí Hejného matematiky. Ale už v této době jsem měla možnost hledět přímo do očí objevujícím žákům a vnitřně si reflektovat jejich aha-momenty. Domnívám se, že nejtěžším momentem při zavádění Hejného matematiky je potlačení hlavní role učitele v hodinách. Umění poskytnout žákům opravdu dostatečný prostor pro rozbouření toku myšlenek všech typů žáků a samozřejmě dostatek podnětů na různých úrovních. V současné době zažívám obrovskou radost z radostí dětí při objevování a z jejich vzrůstající míry spolupráce.

7.3 Postřehy L. Jedličkové - Rozvoj matematických dovedností

První měsíc učím Hejného metodou matematiku v 6. A. Děti si mohou vybrat, zda budou pracovat samostatně, ve dvojicích nebo ve skupinkách. Mají možnost spolupráce, používáme názorné pomůcky a dle ohlasů žáků matematika většinu z nich velmi baví. A

mě taky. Každý čtvrtek mám s sebou na pomoc naši asistentku Kateřinu Valečkovou, která mě i zastupuje v době mojí nepřítomnosti, neboť ví, jak s dětmi pracovat. Přestože jejím oborem není matematika, chodí do této třídy touto metodou učit ráda. Velmi mě potěšilo, když jsme poprvé odcházely ze společné hodiny a ona řekla, že by se takto chtěla matematiku učit také. Zatím dvakrát jsem využila služby naší pedagogické konzultantky Jany Šístkové. Poprvé jsme nejprve zkonzultovaly, na co se v hodině zaměří (zda dávám žákům dostatečný prostor, kdy dochází ke kontrole úkolů, zda mají dostatek času na vypracování). Po návštěvě matematiky jsme ještě hodinu rozebraly a pedagogická konzultantka mi dala nějaké rady, které jsem uvítala (psaní výsledků na kartičky, společná kontrola domácích úkolů v jednotlivých skupinkách, pravidlo tří, řečené psát na tabuli, učit děti správně se ptát, modelovat úvodní příklady). Po cvičném testu, který jsme se žáky psali, jsem byla znova na konzultaci, kde jsem si s pomocí pedagogické konzultantky ujasnila další věci (děti si u některých testů mohou vybrat, zda odevzdají, jasné zadání, „napiš odpověď na vybranou otázku“, reflexe). S metodou jsem zatím spokojena, nevýhodu vidím v časové náročnosti, mám trochu obavy, zda vše stihneme.

7.4 Postřehy V. Hlaváčkové – Hejného matematika v 1. třídě

Dětem se daří prostředí krokování, doplňování a ubírání předmětů na daný počet, řešení sčítacích trojúhelníků. Učí se pracovat v různě početných skupinách, dvojicích, pomáhat si navzájem. Získávají pracovní návyky. Zatím dělá některým problém zaznamenávání do tabulky, rozdělování. Matematika děti baví.

8 Školní družina - Mimovýukové aktivity

Do projektu se aktivně zapojily i všechny naše vychovatelky školní družiny – Petra Kočandrlová, Andrea Jungová Pavlíková a Marie Výrutová. Ve svém příspěvku popisují svoje aktivity v projektu.

8.1 Spolupráce ŠD s pedagogickou konzultantkou Janou Šístkovou

Během první schůzky jsme sdílely potřeby dětí, vychovatelek a rodičů:

- jak na děti působí krátké přestávky mezi vyučovacími hodinami
- hlučnost dětí v ŠD, jídelně, na školní zahradě

- tlak ze strany rodičů, ZUŠ, kroužků ZŠ a provozních pracovníků (uzavřená hodina)
- co dětem chybí
- co by pomohlo vychovatelkám při nabízení nových aktivit

Společně jsme přemýšlely, co nového můžeme jako ŠD nabízet dětem, za jakých podmínek je možné uskutečnit nové družinové aktivity, které by vycházely z potřeb dětí. Pedagogická konzultantka nám nabídla seznámení s kritickým myšlením a podporou čtenářství, nabídku jsme přijaly a dne 20. října máme domluvenou první úvodní lekci.

8.2 Nabídka sportovních aktivit v uzavřené hodině – vybíjená, řetězec, posilování a protahování s míčem, cvičení s overballem

Po schůzce s pedagogickou konzultantkou jsme se rozhodly dětem nabízet možnost účastnit se sportovních aktivit v malé tělocvičně (za nepříznivého počasí, v uzavřené hodině), a umožnit tak dětem více pohybu a uvolnění – vybíjená, řetězec, posilování a protahování s míčem, cvičení s overballem.

Předem jsme se domluvily na organizaci – počet dětí – 16, čas nahlášení zájemců 13:30, čas vyzvednutí v oddělení a předání dětí ve 13:55. Děti, které se nepřihlásí na sportovní aktivitu, se zapojí do aktivit ve zbývajících odděleních. Aby byla nabídka sportovních aktivit pestrá a zajímavá pro různé cílové skupiny dětí, domluvily jsme se pro střídání aktivit (vybíjená, řetězec, práce s míčem, relaxace…).

9 Plán na další dva měsíce

- Návštěva Festivalu pedagogické inspirace v Praze
- Návštěva ZŠ Tomáše Šobra v Písku – vedení školy
- Mezinárodní spolupráce – návštěva 50 pedagogů z partnerské školy v německém Regenstaufu
- Dočerpání učitelského balíčku – do poloviny listopadu
- Nákup dataprojektorů a keramických tabulí do tříd s výukou Hejného matematiky
- Spolupráce s asistentkami
- Spolupráce s pedagogickou konzultantkou
- Výuka matematiky podle metody profesora Hejného
- Zavádění metod RWCT do výuky
- Vybavení tříd knihami v rámci výzvy 56 MŠMT
- Čtenářské dílny na prvním i na druhém stupni
- Vzájemné návštěvy v hodinách, podpora párové výuky
- Párová výuka s mentorem J. Pluhařovou ve 2. ročníku
- Workshop s pedagogickou konzultantkou – zmapování situace ve škole
- Středeční schůzky s učiteli – plánování rozvoje školy
- Příprava PPRŠ